

5. évfolyam
AZ ÉLET ISTEN NÉPÉNEK KÖZÖSSÉGÉBEN
(liturgia)

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél: A liturgikus alapismeretek bővítése. A tanulókat életkoruknak megfelelően bevezetjük a szentmise, a szentségek, a liturgikus ünnepek, cselekmények, helyek, idők, kellékek jelképrendszerének és a különböző rítusoknak jellegzetes, főbb ismereteibe, elmélyítjük bennük hitünk megünnepelt igazságainak ismeretét. Megtanítjuk az Újszövetségi Szentírás használatát.

Nevelési cél: Cselekvő bekapcsolódás az üdvösség nagy eseményeinek ünneplésébe. Az egyéni, családi és közösségi imaélet elmélyítése. Elméleti megalapozással segítjük a tanulókat, hogy figyelmesen és tevékenyen vegyenek részt az Egyház liturgikus életében, különösképp a szentmisén: imádság, éneklés, ministrálás... Kapcsolódjanak be az Egyház imádságos életébe: zsolozsma, keresztút, rózsafüzér, litánia ... Ismerjék fel, hogy Isten jelen van az életünkben, s minden nap szól hozzánk. Isten üzenete minden kor emberének szól. Késztetjük őket a Szentírás gyakori olvasására.

Módszertani javaslatok:

- Csoportmunka megszervezése:
 - plakát vagy kiállítás készítése az osztályban pl. az egyházi ünnepekről
 - információk, képek gyűjtése az Internetről pl. a szentségek kiszolgáltatása

- közzététel az osztályfaliújságon

- A Szentírás értő olvastatása
- A hallott, látott és olvasott tananyag irányított megbeszélése
- Képességfejlesztés:
 - A szóbeli és írott szövegek megértési képességének fejlesztése
 - Írásbeli szövegek alkotása, közös értékelése;

Óraszám: 2 óra/hét

74 óra/év

Éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
AZ ÉLET ISTEN NÉPÉNEK KÖZÖSSÉGÉBEN (LITURGIA)			
1.	Isten népe ünnepel	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	9 2 11
2.	Az ünneplés helye és "kellékei"	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8 2 10
3.	Ünnepeink, a liturgikus év ünnepei	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	9 2 11
4.	A szentségek és a szentelmények liturgiája	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
5.	A húsvéti misztérium ünneplése	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
6.	Mindennapi életünk a feltámadás fényében	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8 2 10
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		5
	Összesen		74

1. témakör: Isten népe ünnepel

Miért járunk templomba? (Templomi viselkedés: keresztvetés, térdhajtás...— gyakori szentáldozás, évelejei szentgyónás)

A liturgikus ünneplés (vö. MKK 127.129.) (Az ünneplés lényege: Jézus velünk van, emlékezünk, hálát adunk...)

Az ószövetségi nép nagy ünnepei (Kivonulás - Szövetségkötés - Templomszentelés - Ezdrás)

Jézus a jeruzsálemi templomban (ünnepek Jézus idejében, a Templomban, szombat a zsinagógákban) Az ősegyház liturgiája (ApCsel 2,42. — ApCsel 20,7-12. — 1Kor 11,17-34.)

Mi a szertartás és mi a rítus? (MKK 128. 93.)

(A latin és görög rítus hasonlóságai és különbözőségei)

(A liturgia és az egyes népek hagyományai)

A liturgikus közösség vezetője (Kézzrátétel - papszentelés, megbízás a tanításra...)

(vö. Lk 22,19. — Lk 10,16. — ApCsel 8,17. — ApCsel 10,24-48. — ApCsel 14,23.)

Liturgikus szolgálatok (ministránsok, felolvasók, énekesek... sekrestyés, kántor)

Hogyan ünnepelnek a keresztény családok (karácsonyi szenteste, húsvét, házassági évforduló...)

Közösségi ünnepeink (Szent Gellért, Szent Imre, Szent László, Jézus Szíve)

2. témakör: Az ünneplés helye és “kellékei”

A templom az Isten háza (vö. Ter 22,2. - 28,10-19. — Jn 12,12. - 18,20.)

(A “szent hely”, ahol Istennel találkozunk - a “szent helyek”, ahová zarándokolunk)

A templomok kialakulása (ApCsel 2,46. - 20,7-12.)

(Magánházak - temetkezési helyek - csarnokok, bazilikák - mai templomaink)

A templomok belső felépítése, részei, berendezései

(szentély, hajó... gyóntatószoba — oltár – szembe-oltár, ambo... gyóntatószék)

A különböző stílusú templomok

Liturgikus tárgyak (kehely és misefelszerelések, szentségtartó, csengő...) Liturgikus ruhák

Leggyakoribb képeink és jelképeink (freskó, szobor, stációs képek - sacrális művészet)

A templomok díszítése és rendben tartása (liturgikus előírások, közös feladatok)

Egyéb szent helyek (temető, kápolnák, útszéli keresztek, szobrok...)

3. témakör: Ünnepeink, a liturgikus év ünnepei

Mindennapjaink (imádság otthon, a hétköznapi szentmise, bibliaolvasás)

Heti ünnepünk a vasárnap (Isten harmadik parancsa - a vasárnap megszentelése.)

Heti bűnbánati nap (Péntek, a böjt, az önmegtagadás és a bűnbánattartás)

Ünnepkörök (az egyházi év és a szentek ünnepei)

Adventben a keresztyén ember a Megváltó születését várja

Jézusról jövendöltek a próféták - Keresztelő János, a Megváltó előhírnöke

Mária ünnepek (Szeplőtelen Fogantatás, Kisboldogasszony, Magyarok Nagyasszonya)

A karácsonyi ünnepkör (Jézus neve, Vízkereszt, Jézus megkeresztelése)

Évközi időszak - Jézus nyilvános működése.

4. témakör: A szentségek és a szentelmények liturgiája

A szentségek (A szentségekre vonatkozó alapismeretek vö. MKK 132-139. kérdések)

A beavatás szentségei, a keresztség szentsége, az istengyermeki élet kezdete

A beavatás szentségei, az Eukarisztia, részesedés Jézus Krisztus áldozatában

A beavatás szentségei, a bérmlás, a krisztusi élet teljessége

A gyógyulás szentségei, a bűnbocsánat szentsége

A gyógyulás szentségei, a betegek kenete

A közösség szolgálatának szentségei, az egyházi rend

A közösség szolgálatának szentségei, a házasság

A szentelmények: litánia, rózsafüzér, keresztút... Búcsú a földi élettől, a temetés

Körmenetek és az áldások - Az ereklyék tisztelete

Az Egyházban Jézussal együtt imádkozunk, az ő ereje éltet és segít

5. témakör: A húsvéti misztérium ünneplése

A nagyböjt, felkészülés a szent három-napra - A húsvéti misztérium (vö. MKK 126. kérd.)

Nagycsütörtök, az utolsó vacsora napja

Nagypéntek, Jézus szenvedése és kereszthalála

Húsvét vigíliája és ünnepe, Jézus feltámadása

A liturgia, a szentmise keresztény életünk csúcsa és forrása. (vö. MKK 127. kérd.) - A szentmise szerkezete, és kialakulása

A szentmise "kellékei" - A szentmise közös imádságai és könyörgései -A szentmise énekei és a zsoltárok, a szent zene

Olvasmányok és szentbeszéd - A mi válaszuk: hitvallás és felajánlott adományaink

A hívek könyörgésében kéréseinket fogalmazzuk meg.

Az Eukarisztia hálaadás, Isten ajándékai üdvösségünk történetében - Amit Jézus az utolsó vacsorán tett

Jézus meghív menyegzős lakomájára, Miatyánk, kiengesztelődés (vö. Mt 5,23.) - Találkozás Jézussal az Eukarisztiában

6. témakör: Mindennapi életünk a feltámadás fényében

Jézus mennybemenetele (ApCsel.1.1-11)

A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2.1-44)

A Szentháromság ünnepe (Jn 16.12-15)

Úrnapja (Lk 9.10-17), Jézus Szíve tisztelete

Nagyboldogasszony - Szent István király

Mindenszentek

Krisztus király

Veni Sancte és Te Deum

Követelmények

A tanév során a tanuló ismerje meg az egyházi év legfontosabb ünnepeit, értse meg az adott ünnep jelentőségét, annak liturgiáját. Ismerje saját lelkipásztorát, plébániatemplomát. Saját egyház-községében és az iskola közös rendezvényein tevékenyen kapcsolódjon bele a szertartásokba. Vállaljon templomi szolgálatokat. (ministrálás, felolvasás, éneklés...) Ismerje a leggyakrabban használatos liturgikus tárgyakat, jelképeket. A templom az Isten háza. Ismerje a templomi viselkedés szabályait. Tudja mikor, milyen módon fejezzük ki tiszteletünket a templomban. (térdhajtás, keresztvetés, főhajtás...) Ismerje és értse meg a szentségek lényegét. Tudja, melyik szentséget mikor, milyen körülmények között szolgáltatják ki. Ki lehet annak felvevője s ki a kiszolgáltatója. Ismerje a legismertebb szentelményeket. Vallását családi körben is gyakorolja.

A tanítási folyamatban szerepet kell kapnia az evangéliumi részek megbeszélésének és a vonatkozó katekizmus kérdések felelevenítésének. Ne felejtjük el, hogy csak akkor lesz hatékony hitoktatói munkánk, ha a tanulók lelkiülete is folyamatosan fejlődik. A liturgiát nem “szépen kell csinálni”, hanem át kell élni. A tanár nagyon diszkrétan, de folyamatosan figyeljen tanítványai lelkiéletére, a napi imádságra, a gyakori szentáldozásra és a rendszeres szentgyónásra. Vegye észre, ha tanítványai közül valaki válságba kerül, és tapintatosan legyen segítségére.

Ebben az évben különösképpen időszerű, hogy a liturgia tanítása kapcsolódjon az egyházi évhez, amennyiben ez egyáltalán megvalósítható. (Az iskolai szünetre eső ünnepeket vagy előkészületben, vagy visszaemlékezve tárgyaljuk.) Célszerű, ha az adott év (A,B,C) évnek megfelelő aktuális szentírási részekhez kapcsoljuk egy-egy lecke mondanivalóját. Ezzel a módszerrel arra irányítjuk figyelmüket, hogy a liturgia egyben hitoktatás, hitre nevelés is, csak a témák sorrendje - az ünnep tartalma - nem a hittan, hanem a liturgikus évet követi. Ebben az évfolyamban a gyerekek már nehezebb dallamokat is el tudnak énekelni. Fontos, hogy a hittanórákon rendszeresen gyakoroljuk a liturgikus időnek megfelelő énekeket.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Újszövetségi Szentírás	
Dícsérvétek az Urat	(OHB Eger)
A Katolikus Egyház istentisztelete	(Pusztai László)
Képes Evangélium	(Csanád Béla - Szt.István Társulat)
Életünk az Egyházban	(Budapesti Hitoktatási Bizottság)
Üdvösségünk története	(OHB - Szt.István Társulat)
Hítünk és életünk	(OHB - Szt.István Társulat)
Szentségi élet az Egyházban	(Mária Iskolatestvérek)
Saját jegyzet	

6. évfolyam

EYHÁZUNK A TÖRTÉNELEMBEN

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél: Az Egyházban továbbélő Krisztust mutatjuk be az Egyház életéből vett képek által. Segítjük a tanulót abban, hogy sokrétű és korszerű ismereteket szerezhessen az Egyház alapításáról, lényegéről (isteni és emberi sajátosságairól), életéről, szervezeteiről és céljáról. (Tehát nem egyháztörténelmet tanítunk, hanem az egyházfogalmat mutatjuk be a történelemből vett képek által.)

Nevelési cél: Szeresse, vállalja Egyházát, érezzen együtt Egyházával (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyházáért. Felébresztjük a tanulóban az egyházi közösséghez tartozás vágyát, felébresztjük felelősségérzetét is, amely később elvezetheti őt ahhoz a döntéshez, amelyben az Egyház tudatos elfogadjává és az egyházi közösség tevékeny tagjává válik.

Módszertani javaslatok:

- Csoportmunka megszervezése:
 - plakát vagy kiállítás készítése az osztályban pl. az egyház missziós tevékenységének bemutatására
 - információk, képek gyűjtése az Internetről a vértanúkról
 - közzététel az osztályfaliújságon
- A Szentírás értő olvastatása az Apostolok Cselekedeteinek elbeszéléseiből
- A hallott, látott és olvasott tananyag irányított megbeszélése

- Képességfejlesztés:
 - A szóbeli és írott szövegek megértési képességének fejlesztése
 - Írásbeli szövegek alkotása, közös értékelése;

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
EGYHÁZUNK A TÖRTÉNELEMBEN			
1.	Az üdvösség műve az Egyház életében bontakozik ki.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	15 2 17
2.	Az Egyház életének indulása	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	11 2 13
3.	Az Egyház terjedése és annak problémái	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	11 2 13
4.	Az Egyház folyamatos megújulásra szorul	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	9 2 11
5.	Az Egyház ma is él	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		5
	Összesen		74

**1. témakör: Az üdvösség műve az Egyház életében bontakozik ki.
(Az egyházfogalom biblikus alapjai)**

Az Egyház Isten gyermekeinek közössége, családja
(Hierarchikus intézmény)

Jézus azért alapította Egyházát, hogy művét folytassa
(Az Egyház az üdvösség jóhírének és megszentelő erejének közvetítője)

Az Egyház Krisztus titokzatos teste

Jézus megígérte, hogy mindvégig Egyházával marad

“A pokol kapui sem vesznek erőt rajta” Mt 16,18 Jézus azért küldte el a Szentlelket, hogy Egyházának éltetője legyen

Jézus egy Egyházat akart (egy)

Jézus megbízást adott áldozatának megjelenítésére, a bűnök megbocsátására (szent)

Jézus Egyházába minden embert meghív (katolikus)

Jézus tanítását és a lelkipásztori szolgálatot apostolaira bízta (apostoli)

Az apostoli munka mai irányítói

Kik tartoznak Isten országához? (A szentek közössége)

Iskolánk védőszentje

2. témakör: Az Egyház életének indulása

A jeruzsálemi egyház élete (ApCsel 2,1-47.)

Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint embernek (ApCsel 4,13-22.)

Az Egyház Istentől való (ApCsel 5,34-42.) (Őskeresztények tanúságtétele)

A hierarchia kiépülése (ApCsel 6,1-7. - 14,22-23. — 1Tim 5,15-25. — 2Tim 1,6.)

(Diákonusok, presbiterek rendelése)

A kereszténység elterjedése (ApCsel 11,19-26. - 13,1-3. - 16,1-10. - 18,1-2. — Róm 3,21-31.)

(Szent Pál útjai - Isten nem csak a zsidóké)

Az Egyház az igaz hit őrzője (ApCsel 15,1-35. — Róm 1,1-5. — Gal 1,6-2,5. — 1Tim 2,7.)

(Istentől kapott küldetést, nincsen más evangélium)

A keresztények vére mag (Isten magvetése)

(A keresztényüldözések a Római Birodalomban)

Az Oltáriszentség vértanúja (Szent Tarziciusz - az Eukarisztiában való hit bizonyosága)

3. témakör: Az Egyház terjedése és annak problémái

Konstantini fordulat (Meggzúnik a keresztények üldözése)

(Milánói rendelet — az Egyház és a hatalom viszonya - Szent Ambrus)

A zsinatok az igaz hit örzői (Az első egyetemes zsinatok)

(Szentháromsági, Krisztológiai hitviták, arianizmus és más eretnekségek zsákutcája)

Az első szerzetesek és remeték (Szent Antal, Pachómiusz, Szent Benedek)

(Szent Benedek “fiai” nevelték az új Európát)

Az egyházatyák szerepe (Az apostoli tanítás áthagyományozása)

(Szent Ágoston: Roma locuta...- Aranyszájú Szent János fellépése a cezaropapizmussal szemben)

A nyugati és a keleti egyház kapcsolata és szakadása (A hatalmi érdekek szerepe)

(A megtért frankok a pápaság védelmezői - Klodvig - Nagy Károly)

A magyar nép kereszténnyé lesz (Megtérés és a pogány lázadások)

(Géza - Szent István – Árpád-házi szentek)

VII. Szent Gergely az Egyház szabadságáért

Az iszlám terjedése és a kereszties-háborúk

4. témakör: Az Egyház folyamatos megújulásra szorul

Miért kell az Egyháznak folytonosan megújulnia?

(A pápai hatalom hanyatlása, a pápák avignoni fogsága)

Küzdelem a hit egységéért

(A nyugati keresztény népközösség felbomlása, az újabb eretnekségek)

A Tridenti Egyetemes Zsinat (A reformáció kihívása és a zsinati megújulás)

A szerzetesek szerepe az Egyház megújulásában

Az Egyháztól elszakadt közösségek

(Luther Márton követői [evangélikusok], Kálvin követői [reformátusok], anglikánok)

Megújulás a Tridenti Zsinat után

(Papképzés, iskolák, katekizmusok)
Megújulás Magyarországon
(Pázmány Péter, Eszterházy Miklós)

5. témakör: Az Egyház ma is él

Az I. Vatikáni Zsinat és a Pápai Állam megszűnése

(A pápai hatalom, állam és Egyház)

Az Egyház szolgálata a társadalmi fejlődésben

(Egyetemek, iskolák, kórházak, szegénygondozás, tudós szerzetesek)

(Jedlik Ányos, Batthyány Strattmann László...)

Az Egyház szociális tanítása

(Miért szólhat bele az Egyház a társadalom és a gazdaság életébe?)

(Prohászka Ottokár)

A keresztény egység igénye

(Az ökumenikus mozgalom és a mai helyzet)

Ma is érdemes élni és meghalni Krisztusért

(Goretti Mária, Kolbe atya, Popjeluszkó, vértanúk a mai világban)

Akikre ma is felnézhetünk (XII. Pius, XXIII. János, VI. Pál, I. János Pál, II. János Pál)

A II. Vatikáni Zsinat - (Az Egyház önértelmezése és megújulása a mai világban)

A magyar egyház kálváriája, üldöztetése - (Iskolák államosítása, hitoktatás ellehetetlenítése, beleszólás egyházunk belügyeibe)

(Apor Vilmos, Mindszenty József, Márton Áron)

Az Egyház ma is tovább él, az egyházi élet és a szerzetesrendek megújulása

Egyházüldözés a XX. században. Mindszenty József Magyarország hercegprímása

Követelmények

A tanuló az év során - történelmi példák felhasználásával - alapozza meg biblikus egyházfogalmát. Tudja megfogalmazni s elmondani mindazt, amit az Egyházzal tudni illik az általános műveltség szintjén. Ismerje alapítóját, az első keresztények életét.

Ismerje egyházunk mai vezetőit: a pápát, az ország prímását, egyházmegyéje püspökét, plébánosát név szerint is ismerje. Legyen fogalma egyházunk szervezetéről, plébániák, esperesi kerületek, egyházmegyék, érsekségek. Ismerjen mai magyar egyházi intézményeket. Tudjon felsorolni hazánkban működő szerzetesrendeket (és azok központját). Legyen tisztában a szerzetesrendek szerepével az Egyházban.

Ismerje meg néhány vértanú életét, tudja őket elhelyezni a megfelelő korban. Ismerje Szent István király ország- és egyházépítő tevékenységét. Az Árpád-házi szentek (Szent Imre, Szent László, Szent Erzsébet, Szent Margit) életét ismerje. Tudjon különbséget tenni a katolikus és a protestáns egyházak között. Ismerje a katolikus megújulás nagy alakjait. (Loyolay Szent Ignác, Néri Szent Fülöp, Borromeo Károly, Pázmány Péter, Esterházy Miklós) Tudjon megnevezni XX. századi vértanukat.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ebben az évfolyamban nem egyháztörténelmet tanítunk, hanem az egyházfogalmat és az Egyház szeretetét kell megalapoznunk. Mi az Egyház történetéből kiragadott eseményeket mint mozaikszemeket használjuk fel az egyházfogalom megvilágítására, helyes értelmezésére. Ebben a korban bátran meríthetünk a szentek életéből példákat és tanulságokat. Az ő példájukon is be lehet mutatni, hogy Jézus tanítását mindig lehetett követni, természetesen sokszor nem csekély áldozatok, akár a vértanúság árán. Azt szeretjük meg, akiért mi is tudunk áldozatot vállalni, ezért fontos, hogy a szentek példái a mai gyerekeket is készítsék arra, hogy hitünkért, egyházunkért készségesen vállaljanak áldozatot, és így életükkel legyenek Krisztus tanúi a mai világban.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Jézus Egyháza

Krisztus tanúi a történelemben

Jézus kezdettől fogva jelen van

A sziklára épült Egyház

Szentek élete

(Pusztai László)

(Bajtai Zsigmond)

(Mária Iskolatestvérek)

(Bernolák Éva)

7. évfolyam
BIBLIKUS HIT TAN
ALAPVETŐ BIBLIAI ISMERETEK

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél: A Szentírástra vonatkozó ismeretek megalapozása. Hitünk legfontosabb tanításainak megismertetése a kinyilatkoztatás, a Biblia és a Szentagyomány alapján, ahogy azt Egyházunk tanítja. Építse be a tanuló ismeretvilágába a Szentírástra, az Egyházra vonatkozó alapvető ismereteket és a legfontosabb hitigazságokat, melyekben felismerhetjük Isten üdvösségtervét, üdvözítő szeretetét.

Nevelési cél: Segítsük a tanulót annak tudatosításában, hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni. Szeresse Egyházunkat. Szívesen olvassa a Szentírást, tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

Módszertani javaslatok:

- Csoportmunka megszervezése:
 - plakát vagy kiállítás készítése az osztályban pl. az egyház missziós tevékenységének bemutatására
 - információk, képek gyűjtése az Internetről a vértanúkról - közzététel az osztályfaliújságon
- A Szentírást értő olvastatása az Apostolok Cselekedeteinek elbeszéléseiből
- A hallott, látott és olvasott tananyag irányított megbeszélése

• **Képességfejlesztés:**

- A szóbeli és írott szövegek megértési képességének fejlesztése
- Írásbeli szövegek alkotása, közös értékelése; - szépirodalmi alkotásokban kerestetni a jót;- adatok gyűjtése csoportmunkában - beszélgetések az emberekkel: keresni bennük a jót, - összekapcsolni a jó keresésében a történelemből tanultakat a Szentírás tanításával
- versenyfeladatok megoldása

Óraszám: 2 óra/hét

74 óra/év

Éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
BIBLIKUS HIT TAN ALAPVETŐ BIBLIAI ISMERETEK HITÜNK AZ APOSTOLI HITVALLÁSBAN			
1.	Kinyilatkoztatás és a Biblia	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
2.	Hiszek Istenben, Mennyei Atyánkban	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	7
3.	Hiszek Istenben, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	15
4.	Hiszek Istenben, Isten Szentlelkében	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	14
5.	A keresztény misztérium ünneplése	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	15
6.	A keresztény imádság	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	7
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	Év végi ismétlés, összefoglalás		5
	Összesen		74

1. témakör: Kinyilatkoztatás és a Biblia

Az Istent kereső ember. (Mi a vallás)

Isten szólt (Isten szóba állt az emberrel. - Isten szavát közvetítők mondták el. - Isten szavát jelek hitelesítik. - Isten szólt, tehát szava kötelez.)

Istenírásba foglalt üzenete (Ki a Szentírás szerzője? - Irodalmi műfajok a Szentírásban. - Milyen írások tartoznak a bibliához?)

A Szentírás, melyet kezünkben tartunk (Hogyan jutott el hozzánk? - Megbízható-e a kezünkben lévő Szentírás? - Milliók olvassák. - Hogyan olvassuk a Szentírást?)

A Szentírás első lapjai (Ősi tanító elbeszélések. - Isten üzenete a világ eredetéről. - Isten üzenete az emberről. - Az angyalok.)

Irodalmi műfajok a Szentírásban (a jövendölések és csodák helyes szemlélete)

Isten üdvösségterve és az Ószövetség (üdvösségterv és üdvtörténet)

Isten kiválaszt egy népet (Különleges történelem. - A választott nép ősei. - Isten szövetségre lép választott népével. - Az ígéret földjén.)

Isten terve és a választott nép (Mit jelentett a Sínai-hegyi szövetségkötés az izraeliták számára? - Mi volt Isten célja a szövetségkötéssel?)

2. témakör: Hiszek Istenben, Mennyei Atyánkban

Mit mond az anyagvilág Istenről? Mit mond emberi természetünk az Istenről?

Hiszek egy Istenben (egyistenhit, többistenhit)

Isten kinyilatkoztatja önmagát: Az egy Isten három Személy

Isten a mi Mennyei Atyánk, a világ Teremtő Ura

Az ember Isten nagyszerű teremtménye, akit meghívott az örök életre

Isten igazságos és irgalmas. - A bűn megrontja az ember életét, Isten bűneink ellenére szeret minket

Mennyei Atyánk Megváltót ígért nekünk. - Az ószövetségi nép istenhite és vallása

3. témakör: Hiszek Istenben, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában

Keresztelő Szent János fellépése - Jézus bemutatkozása

Jézus tanítványokat gyűjt. (Elhagyták mindenüket és követték Őt)

Jézus új Istenarcot mutat nekünk (Mi Atyánk - Atyánk az Isten)

Jézus példabeszédekben tanít

Jézus szavának ereje van: gyógyít, csodákat tesz

Jézus szavának ereje van: megbocsátja a bűnöket
Jézus meghirdeti Isten országát
Jézus tanítása a boldogságról
Jézus legfőbb parancsa a szeretet (Hogyan kell helyesen szeretni?)
Lehet- e mindenkit szeretni? (Ellenségszeretet Mt 5,43.)
Jézus igazolja magát és tanításait (Beteljesíti mindazt, amit róla a próféták jövendöltek)
Ki vagy Te Uram? (Jézus valóságos Isten és valóságos ember)
Az Angyali üdvözet - Szűz Mária és Szent József
Jézus születése, gyermekora - Jézus élete nyilvános működése előtt
“Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13.)
“ Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek kiontanak.”(Lk 12,20)
A sikeres élet titka (Legyen meg a Te akaratod - ráhagyatkozás Jézusra összefoglalás)

4. témakör: Hiszek Istenben, Isten Szentlelkében

Jézus megígéri a Szentlelket
Ki a Szentlélek? - A Szentlélek munkálkodásából ismerjük meg, hogy ki Ő?
Jézus előkészíti az Egyház alapítását - Te Péter vagy, erre a sziklára építem... (Mt 16,18.)
Jézus rábízta magát tanítványaira - Az utolsó vacsora - Az Egyház Krisztus Titokzatos Teste
Jézus hierarchikus Egyházat alapít - Aki titeket hallgat... - Legeltesd bárányaimat...
Az apostolok küldetése, Jézus művének folytatása, az örömhír hirdetése - (Mt 28,19.)
A Szentlélek kiáradása, az Egyház születése - Az Apostolok Cselekedeteinek könyve
Jézus örömhíre - Az evangéliumok keletkezése
Szent Pál missziós tevékenysége, levelei
Apostoli levelek (Segítség a kezdeti nehézségek leküzdéséhez)
Kik tartoznak Jézus Egyházához? - Az Apostoli Zsinat
A szentek közössége - Az elhunytak sorsa
Jézus második eljövetele, a feltámadás és az ítélet napja
A Mennyei Jeruzsálem - Jelenések Könyve

5. témakör: A keresztény misztérium ünneplése

Az egyházi év - Advent

Nagyböjt, Hamvazószerda

A Nagyhét liturgiája - Virágvasárnap,

Nagycsütörtök, Az Eukarisztia ünneplése - A szentmise

Nagypéntek, Jézus szenvedése - passió, keresztút

Húsvét vigiliája

Jézus mennybemenetele

Pünkösöd a Szentlélek eljövetele

A Szentháromság ünnepe

Az Oltáriszentség ünnepe - Részvételünk a szentmisén

Jézus Szíve tisztelet

Jézus és az Egyház titkait ünnepeljük

Az Egyház a szentségek által él és éltet

A beavató szentségek (keresztség, bérmálás, Oltáriszentség)

A gyógyulás szentségei (bűnbocsánat szentsége, betegek kenete)

A közösség szolgálatának szentségei (egyházi rend, házasság)

Élsz-e a szentségek kegyelmeivel? (Összefoglalás)

6. témakör: A keresztény imádság

Az ősegyház imaélete

A zsolozsma

Az imádságban Istennel találkozunk.

Az ima formái (hálaadó, kérő, dicsőítő...) Egyéni és közösségi imák

A litánia, rózsafüzér, keresztút

A szentelmények, temetés, körmenetek

Néhány probléma az imádsággal kapcsolatban

Követelmények

A Szentíráásra vonatkozó ismeretek megalapozása. Igazodjon el az Szentíráás könyvei között. Ismerje a Szentíráás felosztását, keletkezésének körülményeit, irodalmi műfajait. Legyen képes adott szentíráási részt kikeresni, és megfelelő szövegkörnyezetbe helyezve azt az újszövetség fényében helyesen értelmezni. Életkorának megfelelő szinten ismernie kell, Jézus életének eseményeit. Ismernie kell a szentségeket, mint kegyelem közvetítő eszközöket. Ezekkel rendszeresen éljen is.

(Szentgyónás, szentáldozás) Végül tudatosítsa, hogy amint Isten népének életében megmutatkozik a Gondviselő Isten, ugyanúgy megtapasztalhatja azt saját életében is.(Ott van életem az Isten tenyerén.)

Ebben az évfolyamban át kell tárgyalni azokat az alapvető hitigazságokat, amelyek Szentíráás helyes megértéséhez szükségesek. A tanár hívja fel a tanulók figyelmét arra, hogy az ószövetségi ember hitvilága még nélkülözte a krisztusi feltámadás hitének fényét. Mi már többet látunk, ezért semmiként sem szabad az ő hitüket lebecsülni, ugyanakkor nagy baj lenne, ha mi vissza akarnánk térni az ő szintjükre. Isten első kinyilatkoztatott neve: Jahve volt. Azóta sokkal többet tudunk róla. Már az ószövetségi ember is tudta, a próféták tanítása nyomán, hogy Isten irgalmas és gondviselő Atyánk. Mi pedig már azt is tudjuk, hogy az egy Isten három személy: Atya, Fiú és Szentlélek. Az ószövetségi ember hitt az ő szabadító Istenében, és az általa megígért Messiás eljövételében. Mi Jézus Krisztusban hiszünk, akiben a jövendölések beteljesedtek, aki valóban megszabadított minket és elvezet az ígéret földjére, a boldog örök életre.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Szentíráás (teljes)

Aki hisz üdvözülni

Isten szól hozzánk

Hitünk és életünk

Isten útján

A Biblia üzenete

Nagykorúság Krisztusban

Az üdvösség története

(Bajtai Zsigmond)

(Pusztai László)

(OHB - Szt.István Társulat)

(Nemes György-Mácsik Mária)

(Mária Iskolatestvérek)

(OHB - Szt.István Társulat)

(OHB - Szt.István Társulat)

8. évfolyam
BIBLIKUS ERKÖLCSTAN
Krisztus követése

Óraszám: 2 óra/hét

74 óra/év

Kapcsolódási lehetőségek:

- Történelem
- Irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Művészettörténet

Cél és feladatrendszer

Oktatási cél: Ismerje meg a tanuló az alapvető keresztény erkölcsi fogalmakat, a krisztusi élet törvényeit. Megtanítjuk őket, hogyan kell értelmezniük az Úr Jézus példabeszédeit és csodáit, hogy minként váltsák életre Jézus tanítását. A keresztény élethivatás: meghívás Jézus Krisztus követésére. Az ember küldetése a világban és az Egyházban. (házasság - család, papság - szerzetesség) Alapvető erkölcsi fogalmak: törvény, lelkiismeret, felelősség, bűn, önismeret, önnevelés. Az igazi boldogság feltétele a keresztény igényesség Jézus követésében, Isten és az Egyház parancsainak megtartásában. (Főparancs, tízparancs, az Egyház öt parancsa. - Áldozatvállalás, a szenvedés és a kereszt értelme. - A nyolc boldogság, jócselekedetek erények. - Fiúk és lányok helyes kapcsolata, a keresztény családmódel, az önzetlenség, az anyagiasság és az élethajhászás veszélyei.) Kialakuló hívő világnézetükben válják tudatossá, hogy az Egyház tanításában hűségesen őrzi és adja tovább az apostolok tanítását, a Jézustól kapott kinyilatkoztatást.

Nevelési cél: Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére. - Legyen meggyőződése, hogy minden igazi öröme és boldogságnak alapja Isten törvényeinek megtartása, az Isten által számára kijelölt élethivatás elfogadása. Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Készüljön fel a keresztény családi életre és a társadalom életében való részvételre. Legyenek a keresztény élet vonzó példái. Tudatosan keressék a nekik megfelelő keresztény katolikus közösségeket. Szívesen vegyenek részt lelki programokon. A bérnyálásra való felkészítés: tudatosan építse hívő világnézetét, alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban, saját egyházközségében.

Módszertani javaslatok:

- Az ismeretek szóbeli visszamondása, megszilárdítása,
- Forrás-feldolgozás: csoportmunkában; - Esszék készítése különböző témákhoz,
- A Szentírás értő olvasása; - A Szentírásban található párhuzamos helyek összehasonlító elemzése;
- Közös imádságok, lelki programok szervezése; - Csoportos szentmise látogatás

Óraszám: 2 óra/hét**74 óra/év****Éves óraszám felosztására**

Témakörök		Óraszám	
BIBLIKUS ERKÖLCSTAN KRISZTUS KÖVETÉSE			
1.	Az ember méltósága, szabadsága, hivatása	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
2.	Az emberi közösség	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
3.	Az isteni üdvözítés: a törvény és a kegyelem	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8
4.	Szeresd az Istent (A Tízparancsolat)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	16
5.	Szeresd embertársadat (A Tízparancsolat)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	14
6.	Bérmálásra készülünk	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	Év végi ismétlés, összefoglalás		5
	Összesen		74

1. témakör: Az ember méltósága, szabadsága, hivatása

Az Ember Isten képmása (Az emberi méltóság.)

Hivatásunk a boldogságra (Mindenki boldogan szeretne élni.)

Bűnbeesés, az eredeti bűn és az áteredő bűn - az ember megváltóra szorul

Irgalmasság és a bűn (A bűn meghatározása, sokfélesége, a bűnök súlya)

Jézus küldetése (Krisztusban megjelent a Földön az Istennek tetsző ember)

Jézus a mi Megváltónk

Szabadság és felelősség (Választás jó és a rossz között)

Az emberi cselekedetek erkölcsisége (Jó és rossz cselekedetek)

A lelkiismeret (fajtái, nevelése - a lelkiismereti alapon történő választás)

Az erények (Az isteni erények - a sajátosan krisztusi erények - az emberi erények)

2. témakör: Az emberi közösség

Az emberi közösség

Az emberi hivatás közösségi jellege. (Hivatások - család)

Az emberi személy tiszteletben tartása (egyenlőség és különbözőség, - szolidaritás)

Felelősség és részvétel a társadalmi életben (A közjó - a szubszidiaritás)

A társadalom közösségi feladatai (közigazgatás, egészségügy, kultúra... politika)

Igazságosság és szeretet (közgazdaság, kereskedelem... kisebb és nagyobb közösségek kapcsolata)

3. témakör: Az isteni üdvözítés: a törvény és a kegyelem

Ki kedves Isten előtt?

Az erkölcsi törvény (a természetes erkölcsi törvény)

Az ószövetségi törvény (Tízparancsolat)

Az evangéliumi törvény (A főparancs - A nyolc boldogság)

Az Egyház anya és tanító (Az Egyház parancsai)

A kegyelem és megigazulás - az istengyermeki, kegyelmi élet

Szabadulás a bűntől (Kereszttség, bűnbocsánat szentsége, tökéletes bánat...)

Az Eukarisztia istengyermeki életünk csúcsa és forrása

4. témakör: Szeresd az Istent (A Tízparancsolat)

Mester, Mit kell tennem?

Az Istennek szentelt élet (elkötelezett istenszolgálat, az egyházi rend, szerzetesség)

A Tízparancsolat (A Szentírásban, - az egyházi hagyományban, - a Tízparancsolat egysége)

Uradat Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! (mikor szolgálunk Istennek?)

Részvétel az Egyház életében, missziós küldetésében (a felnőtt keresztény kötelességei)

Isteni erények: a-hit, Hiszek Istenben, Hiszek Jézus Krisztusban!

Az erények megvalósítói: a Szűzanya és a szentek példája

Hiszem, amit Isten kinyilatkoztatott és az Egyház tanít

Hogyan fejlődik a hitünk? (növekedés a hitben és szeretetben a bérmlás után)

A keresztény ember reménye

Rajtam kívül ne legyenek más isteneid! (babona - bálványimádás - jóslás - mágia)

Istent mindennél jobban szeretem!

Beszélőviszony Istennel (Az ima - áldozat - ígéretek - fogadalmak)

Naponta imádkozunk (szóbeli ima, elmélkedés, szentírásolvasás, lelki-olvasmány)

Miért hiszek Istenben? (Akik nem hisznek Istenben: vallástalanság, ateizmus)

Miért vagyok keresztény? (Akik nem hisznek Jézus Krisztusban: zsidók, mohamedánok, unitáriusok)

Miért vagyok katolikus? (Akik nem vállalják az Eukarisztikus közösséget: történelmi egyházak, szekták)

Az Úr neve szent („Isten nevében", a keresztény név, az eskü)

Isten nevét hiába ne vedd! (az Úr nevének hamis használata, káromkodás, átkozódás, hamis eskü)

Az Úr napját szenteld meg! (A szombat napja - a feltámadás napja - a vasárnap megszentelése)

Részt- veszünk a szentmisén (hogyan vegyünk részt)

Minden szentmisén áldozunk (hogyan segít a szentáldozás az istengyermeki életben)

Fegyelmezetten élek (önnevelés, önmegtágadás, böjt - bűnbánati napok: péntek, nagyböjt...)

Rendszeresen gyónunk (milyen lelkitükröt használjunk, mikor menjünk gyónni, lelkievezetés)

5. témakör: Szeresd embertársadat (A Tízparancsolat)

Minden ember felebarátunk (testvér, rokon, barát, iskola - munkatárs, felebarát)

Férfinak és nőnek teremtette... (A tisztaság hivatása - a tisztaság különböző életformái - a tisztaság elleni vétkek - lányok fiúk kapcsolata)

A házastársi szeretet (felbonthatatlanság - hűség - gyermekáldás - a házasság méltósága)

A család Isten tervében (A családtagok kötelességei, a szeretet helyes sorrendje, otthoni munka...)

A polgárok és a vezetők kötelességei (hazaszeretet, részvétel a közéletben)

Ne ölj! Az emberi élet tisztelete (testi és lelki egészségünk védelme - közlekedési szabályok - mértékletesség - káros szenvedélyek - botránkoztatás - abortusz - eutanázia - öngyilkosság)

Ellenségeinket is szeretjük (jogos önvédelem, szándékos emberölés, forradalom, háború)

Élet az igazságban: Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy! (igazság és igazságosság)

A személyek méltóságának a tisztelete (becsület, alázatosság, a béke megőrzése, a megholtak tisztelete)

A tájékoztatás igazsága (tömegtájékoztatás, kultúra, ismeretterjesztés, művészetek)

A személyek és tulajdonuk tisztelete (Mások javainak megbecsülése - társadalmi igazságosság - a teremtés teljességének tisztelete)

Dolgozz becsületesen! (részvétel a közterhekben: adó, társadalmi munka.)

Ajándékozó szeretet (alamizsna, karitás, egymásra figyelés, jó emberi kapcsolatok)

A szabadidő felhasználása (játék, sport, szórakozás...)

A szív megtisztítása (a jó szándék, harc a tisztaságért, maradj meg az egyszerűségben az ártatlanságban...)

Ne kívánd... (vágyaink fegyelmezése, a lélek vágyai, az anyagi érdekektől való függetlenség, szerénység - irigység)

6. témakör: Bértámaszra készülünk

Miért vagyok keresztény? (“Úgy szerette Isten a világot..” Jn 3,16-17.)

Az istengyermeki, kegyelmi élet (Jn 15,1-11.)

Kit nevezünk nagykorú, felnőtt kereszténynek?

A hívő világnézet alapjai (“Legyetek készen, hogy megválaszoljátok...” 1Pét 3,15.)

Krisztus követése és a keresztény önévelés (tanúságtevő élet)

Szerepem és helyem az Egyházban (az egyetemes papság)

Az első pünkösöd - az első bérmálás

A Szentlélek tevékenysége az Egyház életében (A félnk apostolok bátor hitvallók lettek lásd. ApCsel)

A Szentlélek ajándékai („Kiki azért kapja, hogy használjon vele.” 1Kor 12,7.)

A bérmálás szertartása (Ki bérmálhat? Hogyan bérmál a püspök? Ki lehet bérmaszülő?)

Követelmények

Ismerje az alapvető erkölcsi fogalmakat: törvény, lelkiismeret, felelősség, bűn, önismeret, önnevelés. Legyen helyes önismerete. Tudatosan, lelkiismeretesen élje saját keresztény életét. Készségesen segítsen rászoruló embertársának. Tudatosan keressék a nekik megfelelő katolikus közösséget. Rendszeresen és felnőtt módon végezzék a szentgyónásukat. Ismerjék a tízparancsolatot és azt helyesen értelmezzék. A bérmálásra készülve érjen meg benne - a korának megfelelő szintű - tudatos döntés Jézus követésére. Saját maga akarjon megbérmálkozni és ne csak azért bérmálkozzon, mert a többiek is most bérmálkoznak.

Ebben az évfolyamban a Katekizmusban megfogalmazott és megismert erkölcsi törvények segítségével rá kell vezetnünk tanítványainkat arra, hogy Isten törvényei a természettörvények mindig időszerűek. Ne csupán száraz előadást tartson a tanár, hanem a tanulók is aktív részesei legyenek az órának. Adjunk lehetőséget arra, hogy az őket érdeklő problémákat felvethessék, kérdéseikre mindig kapjanak kielégítő választ.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

A Katolikus Egyház Katekizmusa

Tartsd meg a parancsokat!

Szeresd az Istent

Újszövetségi Szentírás

Hitünk és életünk

Találkozás a kereszténységgel

Bérmálásra készülünk

(Bajtai Zsigmond)

(Pusztai László)

(OHB - Szt.István Társulat)

(Tomka Ferenc)

(Dr. Hetényi János)